

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. marts 2011
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2010-710-0037
Dok.: TBJ40943

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 7 vedrørende forslag til lov om ændring af dødsboskifteloven og forskellige andre love (Revision af dødsboskifteloven m.v.) (L 83), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. marts 2011.

Lars Barfoed

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 7 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af dødsboskifteloven og forskellige andre love (Revision af dødsboskifteloven m.v.) (L 83):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra JuraEksper-
ten, jf. L 83 – bilag 14.”

Svar:

1. Henvendelsen fra Erik Frodelund, JuraEksper-
ten, indeholder seks for-
slag til ændringer af dødsboskifteloven for så vidt angår bobestyrerboer.

De fire første forslag i henvendelsen vedrører salær til autoriserede bobestyrere og muligheden for at vælge en bestemt autoriseret bobestyrer. Justitsministeriet kan ikke ud over, hvad der allerede følger af lovforslaget, støtte de pågældende forslag.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at det ved lovforslagets § 1, nr. 33, foreslås at indsætte en ny bestemmelse som dødsboskiftelovens § 47, stk. 2. Efter bestemmelsen skal bobestyreren på det første møde, og når der i øvrigt er anledning dertil, skriftligt oplyse arvingerne om, hvordan salæret beregnes, og om muligt den forventede størrelse heraf. Bobestyren skal endvidere oplyse om, hvilke øvrige omkostninger der må forventes.

Den foreslåede bestemmelse svarer til, hvad der efter de advokatetiske regler gælder, hvis arvingerne antager en advokat til at forestå et privat skifte. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger i afsnit 2.1.2.2.3, har Ægtefælleskifteudvalget fundet, at arvinger, der skifter offentligt, i mange henseender har behov for at få de samme oplysninger om forventede udgifter mv., som hvis de skiftede privat. Det forhold, at arvingerne tidligt i forløbet bliver gjort opmærksom på omkostningerne ved bobestyrerbehandling, kan dels modvirke, at der senere rejses klager over salæret, dels anstifte arvingerne til så vidt muligt at nå til enighed for at undgå en forlængelse af bobehandlingen med en dertil svarende forøgelse af bobestyrens salær. Endelig vil arvingerne have bedre grundlag for at vurdere, om de bør anmode skifteretten om at udpege en ny bobestyrer efter dødsboskiftelovens § 37, stk. 4, eller om der bør klages over bobestyrerens beregning af salær, jf. § 68, stk. 2, hvis arvingerne har fået et overslag over det forventede vederlag til bobestyreren, inden bobestyreren påbegyndte bobehandlingen.

Det bemærkes, at skifteretten endvidere af egen drift kan ændre beregningen af bobestyrerens salær i forbindelse med boets afslutning, jf. dødsboskiftelovens § 79, stk. 5.

Herudover følger det af lovforslagets § 1, nr. 22, at dødsboskiftelovens § 37, stk. 2, foreslås affattet således, at skifteretten i almindelighed skal udpege en bestemt autoriseret bobestyrer, hvis en længstlevende ægtefælle ønsker, at denne skal behandle ægtefællernes fællesbo og tidligere skilsmisssæreje. I andre tilfælde udpeger skifteretten i almindelighed den autoriserede bobestyrer, som arvingerne ønsker. Bestemmelsen er til dels en videreførelse af gældende ret.

Som noget nyt foreslås det endvidere, at der indsættes en bestemmelse i dødsboskiftelovens § 37, stk. 3, der giver skifteretten mulighed for at udpege en bestemt bobestyrer, der ikke er autoriseret, hvis den længstlevende ægtefælle og de øvrige arvinger ønsker det, og særlige grunde taler for det. Der vil kunne foreligge særlige grunde, hvis den ønskede ikke-autoriserede bobestyrer må antages at have et særligt forudgående kendskab til boet eller de spørgsmål, som bobehandlingen rejser, som vil udgøre en væsentlig fordel for bobehandlingen.

2. Ved det femte forslag i henvendelsen (forslag nr. 4) foreslås det at give hovedarvingen ret til at vælge skæringsdagen i boet. Dette forslag kan Justitsministeriet ikke støtte.

Justitsministeriet har forstået forslaget som vedrørende valg af skæringsdagen i dødsboer, der behandles som bobestyrerboer. Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at begrebet ”hovedarving” ikke er anvendt i dødsboskifteloven. Begrebet lader sig endvidere efter Justitsministeriets umiddelbare opfattelse vanskeligt afgrænse.

Justitsministeriet kan endvidere pege på følgende:

Bobestyrerens opgave i et dødsbo er ifølge dødsboskiftelovens §§ 53 og 54 bl.a. at træffe bestemmelse i boets anliggender – herunder at fastsætte skæringsdagen – og at fremme boets behandling mest muligt. Bobestyreren skal udføre disse opgaver på baggrund af, hvad der er bedst for boet, og bobestyreren skal i den forbindelse varetage interesserne for alle interessenter i boet – herunder en længstlevende ægtefælle, de andre arvinger i boet, boets kreditorer og legatarer – på den mest hensigtsmæssige måde.

Hovedreglen i dødsboskiftelovens § 66 er, at bobestyreren skal udarbejde en boopgørelse med skæringsdag senest 2 år efter dødsfaldet. Da det er bobestyreren, der træffer bestemmelse i boets anliggender samt udarbejder boopgørelsen inden for lovens frister, er det naturligt, at det også er bobestyreren, der fastlægger skæringsdagen i boet, således at denne fastlægges under hensyn til, hvad der er bedst for boet.

Da bobestyrerens afgørelse om fastlæggelse af skæringsdagen i boet kan påvirke arvingernes retsstilling, er der imidlertid tale om et væsentligt spørgsmål, der efter dødsboskiftelovens § 53, stk. 1, forinden skal forelægges for arvingerne. Er arvingerne ikke enige om fastlæggelsen af skæringsdagen, skal spørgsmålet drøftes på et bomøde, hvortil alle arvinger skal indkaldes, jf. bestemmelsens stk. 2. Hvis der ikke opnås enighed om spørgsmålet, kan der forlanges afstemning, hvor de mødte arvinger stemmer efter deres ret til at tage arv og boslod. Ved stemmelighed afgøres spørgsmålet dog af bobestyreren, der endvidere for at undgå retskrænkelser kan tilsidesætte arvingernes beslutning, hvis den er åbenbart uhenigtsmæssig eller strider mod nogens ret, jf. stk. 3.

Arvingerne kan, jf. dødsboskiftelovens §§ 96 og 97, klage bl.a. over bobestyrerens afgørelse om fastlæggelse af skæringsdagen i boet. Indgiver en eller flere arvinger klage over afgørelsen, vil skifteretten herefter træffe afgørelse i klagesagen. Bobestyreren har pligt til at vejlede arvingerne om deres retsstilling efter §§ 96 og 97, jf. § 53, stk. 4.

3. Det sjette forslag (forslag nr. 5) i henvendelsen vedrører hovedarvingers mulighed for efter proklamafristens udløb at forlange at få fast ejendom, bil og andet løsøre udlagt a conto med virkning fra dødsdagen mod at indbetale det beløb, der måtte være nødvendigt for utvivlsomt at sikre boet de nødvendige midler til andre arvinger, boafgiften mv.

Justitsministeriet kan ikke støtte det omhandlede forslag og kan herved pege på følgende:

Efter dødsboskiftelovens § 64, 1. pkt., som ikke foreslås ændret, kan a conto udlodning ske med bobestyrerens tilladelse. Betingelsen herfor er, at boets forhold utvivlsomt tillader det. Ingen arving kan således forlange a conto udlodning, da bobestyrerens tilladelse afhænger af, om boets forhold utvivlsomt tillader det. Afgørelse om a conto udlodning er et væsentligt spørgsmål, som skal forelægges for arvingerne i medfør af dødsboskiftelovens § 53, stk. 1. Bobestyrerens tilladelse eller afslag kan påklages for skifteretten efter § 96.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at dødsboskiftelovens bestemmelser om a conto udlodning varetager de nødvendige hensyn til alle interessenter i et dødsbo, ved at a conto udlodning ikke tillades, hvis boets forhold ikke tillader det. Det bemærkes, at det forudsættes i bemærkningerne til dødsboskiftelovens § 64, at indbo og andet løsøre, som ikke afkaster indtægt, vil kunne udlægges i arv eller legat, så snart der er truffet beslutning om, hvem der skal modtage effekterne, og så snart udlæg er praktisk muligt. Det bemærkes endvidere, at dødsboskiftelovens § 64 kan anvendes af enhver arving eller legatar, og bestemmelsen giver således ikke fortrinsstilling til en enkelt arving.

Efter dødsboskiftelovens § 64, 2. pkt., kan a conto udlodning betinges af, at boet friholdes for et eventuelt tab. Der gives herved mulighed for beregning af såkaldt mellemrente, således at der sker en udligning af såvel de økonomiske fordele ved fremrykket udlodning som boets eventuelle tab. Ved a conto udlodning af fast ejendom eller et andet aktiv vil der således kunne træffes bestemmelse om mellemrente af a conto udlodningen, hvis aktivet indtil udlægget gav afkast til boet, eller hvis en salgssum for aktivet ellers ville afkaste forrentning til boet.